

ሃይማኖታት፡ ባህልታትን፡ ስነ ምግባርን፡- ሓበሬታ ንወለዲ

ምስ ዝተፈላለዩ ሃይማኖታትን ባህልታትን ዘለዎም ሰባት ብሓባር ምንባር

ቆሎውን መንእሰያትን ኣብ መዓልታዊ ናብርኦም ምስ ዝተፈላለዩ ሃይማኖትን ኣረኣእያ ዓለምን ዘለዎም ዓሌታት ይራኽቡ። ሕብረ ብዙሓን ምዃን፡ ሓደ ካብቲ ቀንዲ ምልክት ናይ ሕብረተሰብና ኢዩ። ዝተፈላለዩ ሃይማኖታውን ባህላውን ኣረዳድኦ ምስ ዝህሉ ድማ፡ ብዙሕ ሕቶታት የምጽእ። እዚ "ሃይማኖታት፡ ባህልታትን፡ ስነ ምግባርን" ዝብል ትምህርቲ፡ ነዚ ሕቶታት ይፍትሹ፡ ከምኡውን ፍልልያትን ትማሳሰሊ ነገራትን ንክተለሊ ይሕግዝ።

ሃይማኖታትን ባህልታትን

ደቅሰባት በዓላት ብኸመይ ዓይነትን ብምንታይ ምክንያትን የብዕሉ? መዓልታዊ ናብርኦም ብኸመይ የካይዱ? እንታይ ኣረኣእያ ኢዩ ንጾም ኣገዳስነት ዘለዎ? እንታይ ሕግታት ይሕልዉ? ሃይማኖታዊ መለጋግቦታት ንባህልታት ብኸመይ ይጸልዉዎም? ኣብዚ ዓይነት ትምህርቲ እቶም ቆሎውን መንእሰያትን ነዚኦምን ነዚኦም ዝመስሉ ሕቶታት ክፍትሹ ኢዮም። እዚ ድማ እንዳ ዓባይ ክኸዱ ከለዉ ነዛ ዝነብሩላ ዓለም ንክርድኡዮ፡ ከምኡውን ዝተፈላለዩ ሃይማኖታውን ባህላውን ድሕረባይታ ንዘለዎም ሰባት ክኸብሩ ይሕግዞም።

ስነ ምግባርን ፍልልኛናን

ብዛዕባ መሰረታዊ ተሞክሮታት ናይ ወድ ሰብ ነኣብነት፡- ፍርሒ፡ ውሕስነት፡ ዓወት፡ ፍሽለት፡ ትውልዲ፡ ሕማምን፡ ሞትን፡ ከስተንትኑ ከለዉ፡ ኣብ ጉብዝና ዝርከቡ ቆሎውን መንእሰያትን፡ ኣብ ሂወት ኣገዳሲ ዝኾኑ ስርዓተ ክብርታት ከም ንኣብነት፡- ፍትሒ፡ ናጽነት፡ ሓላፍነትን፡ ክብሪ ሰብን፡ ከምዘለዉ እንዳፈለጡ ይኸዱ። ኣብ ትምህርቲ ብዛዕባ እዞም ኣርእስታት ምፍልላፍ፡ ነቲ ዓይነት ትምህርቲ ሃብታም ይገብሮ። ከምኡውን ንኣካታዒ ሕቶታትን፡ ብድሆታትን ክትማራመሮ ይሕግዞካ።

ዕላማን መደብ ትምህርትን

- ተመሃሮ እተን ኣብ ሕብረተሰብ ዝርከባ ሃይማኖታት ሕብረ ብዙሓን ምዃን ይርድኡም።
- ባህላዊ ኣቃውማ ናይዘን ዝተፈላለዩ ሃይማኖታት ይምሃሩ።
- ሃይማኖታዊ ባህሊ ኣብ ሕብረተሰብ ዓቢ ትርጉም ከምዘለዎ ይምሃሩ።
- ኣብ መዓልታዊ ናብርኦም፡ ዝተፈላለዩ ኣረኣእያን፡ ኣረዳድኦ ዓለምን ክፈልጡን፡ ካልእ ሃይማኖትን ባህልን ምስ ዘለዎም ሰባት ክረዳድኡን ይኸእሉ።
- ዝተፈላለዩ ኣረኣእያ ሂወትን ስርዓተ ክብረታትን የክብሩ።
- ምስ ፍልልኛናን ስነ ምግባርን ዝተታሓሓዙ መዓልታዊ ሕቶታት ይፍትሹ።

ቀንዲ ቱኸረት ኣብ መባእታ ቤትምህርቲ

እቶም ትማሃሮ ብዛዕባ ሰብ ኣብ መዓልታዊ ናብርኦም ዝዕዘብዎ ዝተፈላለዩ ሃይማኖታዊ ኣርእስትታትን ነጥብታትን የስተናትኑ። ብፍላይ እቶም ንካንቶን ዙሪክን ሕብረተሰቡን ብህልታቱን ዝጸለዉዎም ናይ ክርስትና ትሕዝቶታትን፡ መለጋግቦታትን፡ ባህልታትን ይምሃሩ።

እቶም ቆሎው ብዛዕባ ሚእቲ ካብ ሚእቲ ክትምልሶ ዘይትኸእል ሕቶታትን ብዛዕባ ስነተገባራዊ ብድሆታትን፡ ንማሕበራዊ ሂወት ዝምልከቱ ሕግታትን፡ ክብርታትን ይሓስቡን የስተንትኑን።

ቀንዲ አተኩሮ አብ ካልአይ ደረጃ ቤትምህርቲ

አብ ካልአይ ደረጃ ቤትምህርቲ ብዛዕባ እተን ዓበይቲ ሃይማኖታት ናይ ዓለም ማለት፡- ክርስትና፡ አይሁድና፡ ምስልምና፡ ሂንዱዊስምን ቡዲስምን መሰረታዊ ፍልጠት ይጥርዩ። ደቅሰባት ሃይማኖታውን ባህላውን ልምድታት ብኸመይ ከም ዝሪኡዎን ዝክታተሉዎን ይምሃሩ።

ምንእስያት ትማሃሮ ነቲ ስነተግባራዊ ብድሆ ክብርታትን ሕግታትን ከለልዩን፡ ምኽንያት ውሳኔኦም ክገልጹን፡ ናይ ውሳኔኦም ሓላፍነት ክስከሙን ይምሃሩ።

«ሃይማኖታት፡ ባህልታትን፡ ስነ ምግባርን »

ውላድኩም ብዛዕባ "ሃይማኖታት፡ ባህልታትን ስነ ምግባርን" ክምሃር ኢዩ። እዚ ክምሃር ከሎ፡ ነዘን ዝተፈላለያ ሃይማኖታት ከም ክፋል ናይ ባህሊ ይላለዩን ። ከምኡውን ስነተግባራዊ ሕቶታት ይፍትሹ። እዚ ክፋል ናይ ሓፈሻዊ ፍልጠት ኮይኑ፡ ንዓለም ክትርድኦ ይሕግዝ።

እዚ ትምህርቲ ኣረኣእያን ኣተሓሳስባን ወለዲ የኸብር ኢዩ። ሃይማኖታዊ ትምህርቲ ናይ ቆሎው ተራ ወለዲ ኢዩ። እዚ "ሃይማኖታት፡ ባህልታትን፡ ስነ ምግባርን" ዝብል ትምህርቲ ነቲ ናይ በተኸርስትያን ወይ ናይ ካልኣት ሃይማኖታት ትምህርቲ ዝትክእ ወይ ዝግድድ ኣይኮነን።

ሃይማኖታዊ ተግባራት ኣብ ቤትምህርቲ ኣይፍቀዱን ኢዮም። ንኣብነት ኣብ ትምህርቲ ጸሎት ኣይግበርን ኢዩ። እቶም ትማሃሮ ምጽላይ ዘይኮነስ፡ ሰባት ብነናቶም ሃይማኖታዊ ልምድታት፡ እንታይ ዓይነት ጸሎታት ከምዝገብሩን መዓስ ከምዝጽልዩን ይምሃሩ።

እዚ "ሃይማኖታት፡ ባህልታትን፡ ስነ ምግባርን" ዝብል ትምህርቲ ዓሌቶም ውይ ሃይማኖቶም ብዘየገድስ ኩሎም ተማሃሮ ክሳተፉዎ ዝኸእሉ ትምህርቲ ኢዩ። እቲ ኣብ ቁዋም ሃገር ዝተመሰረተ ሃይማኖታውን ሕልናውን ናጽነት ሕሎው ኢዩ።

እዚ "ሃይማኖት፡ ባህልታትን ስነ ምግባርን" ዝብል ዓይነት ትምህርቲ ብግዴታ ኢዩ፡-

- 1ይ ክፍሊ 6ይ ክፍሊ ኣብ መባእታ 1 ክፍሊ ኣብ ሰሙን
- 1ይ ክፍሊ ኣብ ካልአይ ደረጃ 2 ክፍልታት ኣብ ሰሙን
- 2ይ ክፍሊ ኣብ ካልአይ ደረጃ 1 ክፍሊ ኣብ ሰሙን

ሕቶ እንተለኩም ንቲ/ታ መምህር ናይ ውላድኩም ተወከስዎ/ዋ። ኣብቲ ገጽ ኢንተርነት ናይ ክፍሊ ቤትምህርቲ ህዝቢ (Volksschulamt) ነቲ ስርዓተ ትምህርቲ ናይ ዙሪክ (Lehrplan 21) ከምኡውን ሓበሬታ ብዛዕባ ሃይማኖታት፡ ባህልታትን፡ ስነ ምግባርን፡ ክትረኽቡ ትኸእሉ፡-

https://vsa.zh.ch/internet/bildungsdirektion/vsa/de/schulbetrieb_und_unterricht/faecher/mensch_umwelt/religion_und_kultur.html